

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Wetsvoorstel opheffing verpandingsverboden - nota n.a.v.
het verslag (EK)

Datum
20 november 2024

Onze referentie
6171523

Bijlage(n)
3

1. Aanleiding

- Op 11 juni 2024 is het wetsvoorstel opheffing verpandingsverboden aangenomen door de Tweede Kamer.
- De Eerste Kamer heeft op 1 oktober 2024 het verslag vastgesteld. In reactie daarop is de nota n.a.v. het verslag opgesteld.
- U heeft opmerkingen gemaakt bij een eerdere versie van de nota n.a.v. het verslag. Deze zijn in track changes in de tekst verwerkt.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met verzending naar de Eerste Kamer van de nota n.a.v. het verslag bij het wetsvoorstel opheffing verpandingsverboden.

3. Kernpunten

- Het wetsvoorstel heeft als doel de kredietruimte voor het MKB te vergroten. Daartoe wordt geregeld dat de overdraagbaarheid of verpandbaarheid van bepaalde zakelijke geldvorderingen niet meer kan worden uitgesloten. Het gevolg daarvan is dat die geldvorderingen kunnen worden ingezet als zekerheid voor financiering, of dat ze kunnen worden overgedragen in het kader van factoring.
- Dat heeft als gevolg dat de schuldenaar van de vordering er in de toekomst mee geconfronteerd kan worden dat hij moet gaan betalen aan iemand anders (bijv. een bank of factormaatschappij). Om te voorkomen dat dit mis gaat – en de schuldenaar per ongeluk aan de verkeerde betaalt – voorziet het wetsvoorstel in de eis dat de schuldenaar pas aan iemand anders betaalt nadat de overdracht of verpanding schriftelijk is medegedeeld aan de schuldenaar (schriftelijkheidseis).
- In de TK is het voorstel met een ruime meerderheid aangenomen (alleen SP, PvdD en DENK stemden tegen). De belangrijkste vraagpunten in het debat betroffen enerzijds de onderbouwing van hoeveel extra financieringsruimte het voorstel oplevert en anderzijds de gevolgen van het voorstel in faillissement, zowel met het oog op de lege boedel problematiek, als op de positie concurrente schuldeisers.
- GroenLinks-PvdA, VVD en JA21 hebben inbreng geleverd voor het verslag. GroenLinks-PvdA lijkt kritisch tegenover het voorstel te staan, VVD en JA21 neutraal. De belangrijkste vraagpunten zijn:

1. Hoe het zit met de verwachte extra kredietruimte voor het MKB; wordt die kleiner omdat bepaalde kredietverleners geen zekerheid kunnen/willen krijgen en hoe kunnen banken worden aangespoord meer krediet te verlenen (GL-PvdA en JA21);
 2. Vallen subsidievorderingen onder de reikwijdte van het voorstel (VVD);
 3. Waarom wordt dit voorstel niet betrokken bij de bredere herziening van het insolventierecht (GL-PvdA); en
 4. Hoe wil de regering ervoor zorgen dat gewone schuldeisers in faillissementen niet benadeeld worden door de sterke positie van pandhouders (JA21).
- Op deze punten wordt in de nota naar aanleiding van het verslag als volgt gereageerd:
 1. Het is niet de verwachting dat de extra kredietruimte wordt verkleind door een terughoudender opstelling van kredietverleners. Ieder kredietverlener die dat wil kan een pandrecht bedingen, maar dat is geen verplichting. Het wetsvoorstel is op zichzelf al een aansporing voor banken om meer krediet te verlenen. In hoeverre deze verwachting wordt vervuld, wordt betrokken bij de monitoring van de wet na twee jaar en de evaluatie na vier jaar.
 2. Er zijn vier manieren waarop de overdraagbaarheid van een subsidie kan zijn, of worden, uitgesloten: in de wet, in een subsidiebeschikking, in een subsidieovereenkomst of doordat de aard van de vordering zich tegen overdracht verzet. Bij een onoverdraagbaarheidsbeding in een subsidieovereenkomst is het niet uitgesloten dat deze onder de reikwijdte van het voorstel valt; gekeken zal moeten worden of het een vordering betreft die voortkomt uit de uitoefening van een beroep of bedrijf. In de overige gevallen (een wettelijke bepaling, een subsidiebeschikking of de aard van de vordering) is geen sprake van een beding in de zin van het voorstel. Die situaties worden door het voorstel niet geraakt.
 3. Het voorstel is gericht op het verbeteren van de kredietmogelijkheden van het MKB. Daartoe wordt het goederenrecht op onderdelen gewijzigd, de Faillissementswet blijft ongewijzigd. Het aanhouden van dit voorstel zou bovendien tot gevolg hebben dat de verwachte kredietruimte voor het MKB niet op korte termijn kan worden gerealiseerd. Om deze redenen wordt het voorstel niet betrokken bij herziening van het insolventierecht.
 4. Als een MKB'er gebruik maakt van de extra kredietruimte die het voorstel biedt en vervolgens failliet is, is het niet uitgesloten dat sprake zal zijn van een kleinere boedel. Het voorstel is er echter juist op gericht betalingsproblemen bij het MKB te voorkomen. Het WODC-onderzoek naar de positie van concurrente schuldeisers geeft geen aanleiding om met maatregelen te komen omdat de nadelen daarvan (rechtsonzekerheid, kosten) groter zijn dan de voordelen. Ondernemers kunnen zichzelf beschermen tegen het risico van niet betalende debiteuren door een kredietverzekering af te sluiten.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Datum
20 november 2024

Onze referentie
6171523

4. Toelichting

4.1. Politieke context

Door de EK is gevraagd naar de stand van zaken van de nota n.a.v. het verslag.

4.2. Afstemming

De nota n.a.v. het verslag is ambtelijk met FIN en EZ afgestemd.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

Niet van toepassing. Alles in deze nota wordt actief openbaar met verzending van de nota n.a.v. het verslag naar de Eerste Kamer.

Datum
20 november 2024

Onze referentie
6171523

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bijlage(n)

1. Nota n.a.v. het verslag
2. Verslag van de EK
3. Brief aan EK
4. Brief aan TK en WODC-rapport inzake lege boedels